



## LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-06- Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮNAŠO Į TARPTAUTINĖS PLĖTROS ASOCIACIJOS 20-ĄJĮ IŠTEKLIŲ PAPILDYMĄ IR ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO G. SKAISTEI“ PROJEKTO**

Finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos įnašo į Tarptautinės plėtros asociacijos 20-ąjį išteklių papildymą ir įgaliojimų suteikimo G. Skaistei“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – pritarti 6 mln. eurų Lietuvos Respublikos įnašui į Tarptautinės plėtros asociacijos (toliau – TPA) 20-ąjį išteklių papildymą ir suteikti finansų ministrei Gintarei Skaistei įgaliojimus pasirašyti Įsipareigojimo dokumentą dėl Lietuvos Respublikos įnašo į TPA 20-ąjį išteklių papildymą, kuriuo remiantis būtų mokamas Lietuvos Respublikos įnašas.

TPA, priklausanti Pasaulio banko organizacijų grupei, yra pagrindinė organizacija pasaulyje, teikianti paramą skurdžiausioms pasaulio šalims.<sup>1</sup> TPA teikia lengvatines paskolas ar dotacijas įvairioms programoms, kurias įgyvendinant mažinamas skurdas, didinamas ekonomikos augimas, mažinama socialinė nelygybė ir gerinamos gyvenimo sąlygos neturtingiausiose pasaulio valstybėse. Lietuva, tapusi TPA nare, įsipareigojo dalyvauti kas 3 metus vykstančiuose asociacijos išteklių papildymuose, kurių lėšos naudojamos paramai skurdžiausioms pasaulio šalims teikti. Lietuva TPA nare tapo 2011 metais, o kaip šalis donorė įnašais prisidėjo prie TPA 15–19-ųjų išteklių papildymų. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Tarptautinės plėtros asociacijos steigimo sutarties ratifikavimo“ 3 straipsnio 2 punktą sprendimus dėl Lietuvos Respublikos įnašų į TPA išteklių papildymus priima Vyriausybė.

Lietuvos įnašas į TPA 20-ąjį išteklių papildymą būtų mokamas 3 dalimis 2023–2025 metais pagal sutartą mokėjimo grafiką. Įnašas į TPA 20-ąjį išteklių papildymą būtų mokamas iš Finansų ministerijos asignavimų, nes Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 13 d. nutarimu Nr. 856 „Dėl atsakingos institucijos paskyrimo ir įgaliojimų I. Šimonytei suteikimo“ Finansų ministerija paskirta institucija, atsakinga už Lietuvos narystės TPA reikalų koordinavimą ir narystės sąlygų bei su naryste susijusių įsipareigojimų vykdymą.

Pažymėtina, kad Lietuvos įnašas į TPA 20-ąjį išteklių papildymą būtų įtrauktas į apskaitą kaip oficiali parama vystymuisi. Lietuva, kaip ir kitos po 2004 metų Europos Sąjungos valstybėmis narėmis tapusios šalys, yra prisiėmusi tarptautinius įsipareigojimus iki 2030 metų padidinti oficialią paramą vystymuisi iki 0,33 procento bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP).

TPA 20-ojo išteklių papildymo laikotarpis buvo paankstintas vienais metais, nes dėl COVID-19 pandemijos ženkliai išaugo finansavimo poreikis besivystančiose šalyse ir buvo prieš laiką išnaudoti TPA 19-ojo išteklių papildymo resursai. Svarbiausias TPA prioritetas šiam laikotarpiui – ekonomikos atkūrimas po pandemijos, investicijų į žaliąją, atsparią ir įtraukią ateitį skatinimas. Teikiant paramą daug dėmesio bus skiriama klimato kaitos mažinimui, pagalbai pažeidžiamoms ir konfliktų paveiktoms šalims, ekonominei transformacijai ir darbo vietų kūrimui, žmogiškajam kapitalui, lyčių lygybės užtikrinimui, taip pat pasirengimui krizėms ir atsparumo didinimui.

<sup>1</sup> Šiuo metu TPA paramą gali gauti 74 valstybės, įskaitant Afrikos šalis, Rytų ir Pietų Azijos šalis, Lotynų Amerikos ir Karibų valstybes. Daugiau apie TPA paramą galinčias gauti šalis: <http://ida.worldbank.org/about/borrowing-countries>

SyncConvContent5894307598590889660.tmp

2021 m. gruodžio 14–15 d. vykusio TPA 20-ojo išteklių papildymo derybų paskutiniame susitikime valstybių donorių atstovai preliminariai nurodė į TPA 20-ąjį išteklių papildymą skirsiantys iš viso apie 23,5 mlrd. JAV dolerių. Prisidėti prie 20-ojo išteklių papildymo įsipareigojo 52 valstybės donorės. Pažymėtina, kad Šiaurės šalys, visada buvusios vienos iš didžiausių TPA valstybių donorių ir rėmėjų, kartu su Baltijos šalimis pagal preliminarious įnašus kaip šalių grupė būtų trečia didžiausia TPA 20-ojo išteklių papildymo donorė (2,03 mlrd. JAV dolerių) po Jungtinių Amerikos Valstijų (3,5 mlrd. JAV dolerių) ir Japonijos (3,44 mlrd. JAV dolerių). Š. m. kovo 31 d. TPA valdytojai patvirtino rezoliuciją Nr. 248 dėl TPA 20-ojo išteklių papildymo ir pritarė TPA 20-ojo išteklių papildymo dokumentui, kuriame numatyta veiklos strategija ir prioritetai artimiausiais 3 metais bei nustatytos išteklių papildymo ir jų panaudojimo sąlygos.

Numatytas 6 mln. eurų Lietuvos įnašas į TPA 20-ąjį išteklių papildymą reikštų apytiksliai 33,3 procento didėjančią Lietuvos paramą skurdžiausioms šalims (Lietuvos įnašas į TPA 19-ąjį išteklių papildymą 2021–2023 metais sudarė 4,5 mln. eurų). Atkreiptinas dėmesys, kad paramos skyrimas skurdžiausioms pasaulio šalims per TPA užtikrina efektyvų lėšų ir paramos panaudojimą bei rezultatų pasiekimą, nes TPA parama skirstoma atsižvelgiant į valstybių paramos gavėjų veiklos rezultatus ir reformų įgyvendinimą. Be to, TPA efektyvumą rodo tai, kad kiekvienas valstybių donorių skirtas JAV doleris reiškia daugiau nei 3 JAV dolerių paramą skurdžiausioms šalims, nes TPA papildo valstybių donorių įnašus skolindamasi tarptautinėse rinkose ir naudodama TPA vidinius resursus. Bendra TPA 20-ojo papildymo išteklių suma, skirta TPA programoms įgyvendinti paramą gaunančiose valstybėse 3 metų laikotarpiui, preliminariai sudarys 93 mlrd. JAV dolerių.

Reaguodamos į Rusijos Federacijos pradėtą karą Ukrainoje, Pasaulio banko grupės organizacijos, įskaitant TPA, patvirtino pagalbos Ukrainai paketą. Bendras Pasaulio banko grupės organizacijų pagalbos paketas siekia daugiau nei 3 mlrd. JAV dolerių, iš kurių 1 mlrd. JAV dolerių sudaro TPA lengvatinis finansavimas. Taip pat TPA suteikė 100 mln. JAV dolerių lengvatinį finansavimą Moldovai.<sup>2</sup>

Lietuvos įnašo į TPA 20-ąjį išteklių papildymą padidinimas įgyvendintų Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymo nuostatas ir Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo politikos tikslus – prisidėti prie pasaulinių skurdo mažinimo besivystančiose valstybėse pastangų ir kitų 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų patvirtintų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo, demokratijos, saugumo ir stabilumo erdvės, tvaraus vystymosi plėtojimo valstybėse partnerėse ir kitų tikslų įgyvendinimo, taip pat Lietuvos, kaip valstybės, aktyviai prisidedančios prie tarptautinių pastangų mažinti skurdą pasaulyje, įvaizdžio stiprinimo. Nutarimo projektas taip pat susijęs su Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 253.6 papunkčio ir 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 1 priedo 9.1 uždavinio, kuriais siekiama didinti oficialią paramą vystymuisi, įgyvendinimu.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Užsienio reikalų ir Teisingumo ministerijomis. Nutarimo projektas buvo skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), pastabų ar pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotinas Europos Komisijai. Priėmus Nutarimo projektą, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

<sup>2</sup> TPA parama Ukrainai ir Moldovai buvo skirta išskirtine tvarka, nes abi valstybės nebėra priskiriamos prie TPA paramos gavėjų.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų departamento (direktorius Darius Trakelis, tel. 239 0188) Tarptautinių reikalų skyriaus (vedėja Dovilė Jasaitienė, tel. 219 4430) patarėjas Ignas Rakauskas (tel. 239 0226).

**PRIDEDAMA:**

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Tarptautinės plėtros asociacijos Įsipareigojimo dokumentas (anglų k.), 1 lapas.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė